Stenogrammid

XIII Riigikogu, IV Istungjärk, täiskogu korraline istung

Esmaspäev, 03.10.2016, 13:00

Toimetatud

13:00 Istungi rakendamine
1. 13:05 Vabariigi Presidendi valimine

13:00 Istungi rakendamine

14:57 Esimees Eiki Nestor
Tere päevast, lugupeetud Riigikogu! Alustame Riigikogu täiendavat istungit, mille olen kokku kutsunud Vabariigi Presidendi ettepanekul ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 49 lõike 3 ning Vabariigi Presidendi valimise seaduse, sh § 14 ja § 26 lõike 3 alusel tänaseks, 3. oktoobriks kella 13-ks. Päevakorras on Vabariigi Presidendi valimine. Kas on soovi üle anda eelnõusid või arupärimisi? Kadri Simson, palun!

14:57 Kadri Simson
Lugupeetud Riigikogu esimees! Head kolleegid! Meil on selja taga huvitavad kuud, mil me püüdsime eri seadustes ettenähtud viisil leida Eesti Vabariigile järgmist presidenti. Ma loodan, et see lõpeb täna erakondade koostöövõime prooviga, mis õnnestub. Aga 31 Riigikogu liikme nimel algatan ma põhiseaduse muutmise. On räägitud, et seekord me kõik veendusime, et põhiseadus vajab presidendivalimise osas muutmist. Meie arvame, et seda pole vaja muuta detailides, vaid et viie aasta pärast peaks Eesti Vabariigi kodanikel olema õigus valida presidenti otse. Seetõttu annangi üle põhiseaduse muutmise eelnõu. (Aplaus.)

14:57 Esimees Eiki Nestor
Olen juhatuse nimel vastu võtnud ühe seaduseelnõu, me toimetame sellega edasi kodu- ja töökorra seaduse kohaselt.
Kohaloleku kontroll, palun!
Kohaloleku kontroll
Täiendaval istungil on kohal 98 Riigikogu liiget, puudub 3. Riigikogu on otsustusvõimeline. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 55 kohaselt tuleb meil kinnitada täiendava istungi päevakord. Laine Randjärv, palun!

14:57 Laine Randjärv
Enne kui me läheme päevakorra kinnitamise juurde, on mul teile, härra esimees, üks protseduuriline küsimus. Mul on praeguse seisuga jäänud käimasoleva protsessi mõningates episoodides mulje, et Riigikoguga on seisukohtade kujundamisel manipuleeritud. Täna sai lugeda Riigikogu pressikutset, kus oli juba kirjas, et peale seda, kui president on valitud, toimub Kersti Kaljulaidi pressikonverents. Sama juhtus infoga vanematekogus toimunust: enne tegelikku fraktsioonides kujundatud otsust ja enne fraktsioonide kohtumisi kandidaadiga jõudis avalikkusse teade, et vanematekogu on juba teinud ettepaneku kandideerida Kersti Kaljulaidile. Tahtmata silbigagi alahinnata praeguse presidendikandidaadi isiksuseomadusi, on mul ometi Riigikogu esimehele eespool tulenevast protseduuriline küsimus. Kas praegune metoodika ja tegutsemise stiil, mille puhul teated lähevad välja enne tegelikke otsuseid, on teie meelest demokraatlikule riigile kohane?

14:58 Esimees Eiki Nestor

Kui uudised on rahvasaadikut eksitanud, siis palun vabandust. Märt Sults, palun!

14:58 Märt Sults
Mina ei ole midagi küsinud. Palun vabandust! See oli tehniline rike, mul ei ole küsimust.

14:58 Esimees Eiki Nestor
Aitäh! Austatud Riigikogu! Teen ettepaneku kinnitada täiendava istungi päevakord. Palun võtta seisukoht ja hääletada!
Hääletustulemused
Päevakorra kinnitamise poolt on 93 Riigikogu liiget, vastu ei ole keegi, erapooletuid on 2. Päevakord on kinnitatud.

---

1. 13:05 Vabariigi Presidendi valimine

14:57 Esimees Eiki Nestor
Lugupeetud Riigikogu liikmed! Asume Vabariigi Presidendi valimise esimese hääletusvooru juurde. Hääletamise ning hääletamis- ja valimistulemuste kindlakstegemise korra tutvustamiseks on sõna Vabariigi Valimiskomisjoni esimehel Meelis Eerikul. Palun!

14:57 Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Meelis Eerik
Härra esimees! Tere päevast, austatud Riigikogu! Lubage teile meelde tuletada hääletamise korda. Vabariigi Valimiskomisjoni eilse otsusega on Vabariigi Presidendi kandidaadiks esimeses hääletusvoorus registreeritud Kersti Kaljulaid. Seega on hääletamissedelile kantud Kersti Kaljulaidi nimi. Valimiskomisjon annab Riigikogu liikmetele hääletamissedelid koos ümbrikuga isikut tõendava dokumendi esitamisel ja allkirja vastu. Hääletamine on salajane. Hääletamissedel täidetakse hääletamiskabiinis. Igal Riigikogu liikmel on üks hääl. Kuna hääletamissedelile on kantud ainult ühe kandidaadi nimi, märgib Riigikogu liige sedeli lahtrisse risti sel juhul, kui ta hääletab kandidaadi poolt. Pärast sedeli täitmist paneb hääletaja sedeli ümbrikusse ja annab selle valimiskomisjoni liikmele, kes paneb ümbrikule pitsatijäljendi, ning seejärel laseb hääletaja ümbriku valimiskasti. Hääletamissedeli rikkumise korral enne selle valimiskasti laskmist on hääletajal õigus rikutud sedeli vastu saada uus sedel. Enne häälte lugemist on Riigikogu liikmel õigus esitada kirjalik protest hääletamise korra rikkumise kohta. Komisjon vaatab protesti läbi ja teeb selle kohta oma otsuse.
Pärast hääletamise lõppu ja võimalike protestide lahendamist loeb valimiskomisjon hääled avalikult siin saalis. Esmalt teeb komisjon kindlaks valimiskastis olevate sedelite arvu, seejärel kehtetute sedelite arvu. Kehtetu on hääletamissedel, mille ümbrikul puudub valimiskomisjoni pitsati jäljend. Eraldi tehakse kindlaks ristiga märgistamata sedelite arv ja seejärel loeb komisjon kandidaadile antud hääled kokku. Hääletamistulemuse kohta koostab valimiskomisjon protokolli, mille loen teile ette. Pärast seda on teil õigus esitada protest hääletamise tulemuste kindlakstegemise korra rikkumise kohta. Valimistulemuste kohta teeb valimiskomisjon otsuse, mille loen teile samuti ette. Kandidaat tunnistatakse valituks, kui tema poolt hääletab Riigikogu koosseisu kahekolmandikuline enamus, see on vähemalt 68 Riigikogu liiget. Hääletamine toimub Riigikogu saali kõrval fuajees. Hääletamise alal võivad peale Riigikogu liikmete viibida ainult valimiskomisjoni liikmed ja valimiskomisjoni teenindavad isikud. Tänan tähelepanu eest!

14:57 Esimees Eiki Nestor
Kas Riigikogu liikmetel on küsimusi Vabariigi Valimiskomisjoni esimehele? Viktor Vassiljev, palun!

14:57 Viktor Vassiljev
Aitäh, härra Riigikogu esimees! Lugupeetud valimiskomisjoni esimees! Mul on selline küsimus: kas ei peaks mitte kokku leppima, kas me ümbrikud kleebime kinni või ei kleebi? See on teie jaoks ka tähtis, te peate need kleepimise korral kõik lõhki tõmbama. Kuidas oleks õigem talitada: kleepida kinni või mitte kleepida? Tõsiselt kohe.

14:58 Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Meelis Eerik
Tänan küsimuse eest! Valimiskomisjon soovitab ümbrikud kinni kleepida.

14:58 Esimees Eiki Nestor
Rohkem küsimusi ei ole. Aitäh, Meelis Eerik! Vabariigi Valimiskomisjon ... Märt Sults, protseduuriline küsimus, palun!

14:58 Märt Sults
Aitäh, auväärt Riigikogu esimees! Mul on sisulisem küsimus kui Laine Randjärvel. Tähendab, Laine Randjärv viitas Riigikogu kodulehele, mille infoga mõjutatakse valimistulemust. Aga ma küsin teistpidi: mispärast Sven Sester nii kurja näoga saali poole vaatab? (Naer saalis.)

14:58 Esimees Eiki Nestor
Küsimus ei ole protseduuriline. Austatud rahvasaadikud! Ma saan aru, et te olete elevil. Püüame jääda riigimeesteks, kui tohib paluda. Aitäh!
Vabariigi Valimiskomisjon on valmis läbi viima hääletamist Vabariigi Presidendi valimisel. Palun valimiskomisjonil kontrollida valimiskasti ja sulgeda see turvaplommiga. (Valimiskomisjon kontrollib valimiskasti ja sulgeb selle.)
Austatud Riigikogu! Hääletamiseks on aega üks tund. Hääletamise lõppemisest annan märku helisignaaliga, mille järel palun kõigil Riigikogu liikmetel koguneda tagasi istungisaali. See on kell 14.12. Kuulutan välja hääletamise Vabariigi Presidendi valimisel.
V a h e a e g

14:58 Esimees Eiki Nestor
Lugupeetud Riigikogu! Kuulutan hääletamise Vabariigi Presidendi valimise esimeses hääletusvoorus lõppenuks. Palun valimiskast saali tuua! Kõigepealt palun kontrollida valimiskasti ja seda, ega ometi selle turvaplomm ei ole rikutud.
(Valimiskomisjon kontrollib valimiskasti.) Tänan! Kas Riigikogu liikmetel on proteste hääletamise korra rikkumise kohta?
Ei ole. Palun valimiskomisjoni liikmetel asuda hääli lugema! (Valimiskomisjon loeb hääli.)
Austatud Riigikogu! Palun Vabariigi Valimiskomisjonil lugeda hääled ka avalikult! Valimiskomisjoni aseesimees Airi Mikli, palun!

14:58 Vabariigi Valimiskomisjoni aseesimees Airi Mikli
Austatud Riigikogu liikmed! Ma kontrollin teie ees avalikult kandidaadi poolt antud hääled. See tähendab, ma nimetan hääletamissedelile kantud kandidaadi nime ja loen ette tema poolt antud hääled.
Kersti Kaljulaid: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68 (Aplaus.), 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81.
Ristiga märgistamata sedelid: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.

14:58 Esimees Eiki Nestor
Palun vormistada hääletamistulemuse protokoll! (Valimiskomisjon vormistab protokolli.)
Hääletamistulemuse teatavaks tegemiseks on sõna Vabariigi Valimiskomisjoni esimehel Meelis Eerikul. Palun!

14:58 Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Meelis Eerik
Suur tänu, härra esimees! Loen ette Vabariigi Valimiskomisjoni protokolli hääletamistulemuse kohta Vabariigi Presidendi valimisel esimeses hääletusvoorus Riigikogus. Vabariigi Valimiskomisjon tegi häälte lugemisel kindlaks järgmised arvud. Esiteks, valijate nimekirja kantud Riigikogu liikmete arv: 101. Teiseks, hääletamissedeli saanud Riigikogu liikmete arv: 98. Kolmandaks, hääletamisest osavõtnud Riigikogu liikmete arv: 98. Neljandaks, kehtetute hääletamissedelite arv: 0. Viiendaks, märgistamata

hääletamissedelite arv: 17. Kuuendaks, Vabariigi Presidendi kandidaadile antud häälte arv, Kersti Kaljulaid: 81. Alla on kirjutanud Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Meelis Eerik.

14:58 Esimees Eiki Nestor
Kas Riigikogu liikmetel on proteste hääletamistulemuse kindlakstegemise korra rikkumise kohta? Ei ole. Vabariigi Presidendi valimise seaduse alusel kuulutan välja kuni üheminutise vaheaja, et teha kindlaks valimistulemus ja allkirjastada Vabariigi Valimiskomisjoni otsus valimistulemuse kohta.
V a h e a e g

14:58 Esimees Eiki Nestor
Valimistulemuse teatavaks tegemiseks on sõna Vabariigi Valimiskomisjoni esimehel Meelis Eerikul.

14:58 Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Meelis Eerik
Suur tänu! Vabariigi Valimiskomisjoni otsus. 3. oktoober 2016, nr 19 "Vabariigi Presidendi valimise tulemuste kindlakstegemine Riigikogus toimunud esimeses hääletusvoorus". Vabariigi Presidendi valimise seaduse § 13 lõike 2 alusel ning juhindudes § 16 lõikest 2, Vabariigi Valimiskomisjon otsustab: tunnistada Kersti Kaljulaid valituks Vabariigi Presidendiks. Alla kirjutanud Meelis Eerik, Vabariigi Valimiskomisjoni esimees.

14:58 Esimees Eiki Nestor
Palun vastvalitud presidendil tulla õnnitlemiseks istungisaali. (Aplaus.) Palun, Kersti Kaljulaid, teid Riigikogu kõnetooli!

14:58 Kersti Kaljulaid
Aitäh teile! Ma tänan Riigikogu selle usalduse eest! Ma tänan teid mulle antud allkirjade ja mulle antud häälte eest! Meie koostöö tuleb sõbralik ja hea, selles olen ma täna täiesti veendunud. See on suurepärane kapital, mida siit Kadriorgu kaasa võtta. Veel kord aitäh teile kõikidele! (Aplaus.)

14:58 Esimees Eiki Nestor
Aitäh! Riigikogu täiendav istung on lõppenud.

Istungi lõpp kell 14.36.